

VLAAMSE GEMEENSCHAP

AMV/0003290/1071

BESLUIT VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU EN NATUUR, HOUDENDE UITSpraak OVER EEN AANVRAAG INGEDIEND DOOR DE NV TOTAL RAFFINADERIJ ANTWERPEN, SCHELDELAAN 16, HAVEN 447, 2030 ANTWERPEN, EXPLOITANT VAN EEN PETROLEUMRAFFINADERIJ, GELEGEN OP HETZELFDE ADRES, STREKKENDE TOT HET WIJZIGEN VAN DE BIJZONDERE MILIEUVERGUNNINGSVORWAARDEN DIE ZIJN OPGELEGD IN DE LOPENDE VERGUNNING, VERLEEND BIJ MINISTERIEEL BESLUIT NUMMER AMV/003290/1043 VAN 25 JANUARI 2003.

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals gewijzigd bij de decreten van 7 februari 1990, 12 december 1990, 21 december 1990, 22 december 1993, 21 december 1994, 8 juli 1996, 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 3 maart 2000, 9 maart 2001, 21 december 2001, 18 december 2002, 16 januari 2004, 6 februari 2004 en 26 maart 2004;

Gelet op het besluit van 6 februari 1991 van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering en bij het decreet van 18 mei 1999;

Gelet op het besluit van 1 juni 1995 van de Vlaamse Regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne; zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, zoals gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004 en 23 december 2005;

Gelet op de aanvraag op 13 oktober 2005 ingediend door de NV Total Raffinaderij Antwerpen, Scheldelaan 16, Haven 447, 2030 Antwerpen, exploitant van een petroleumraffinaderij, gelegen op hetzelfde adres, kadastrale percelen, afdeling 14, sectie A, perceelnummers 5/c, 6/e, 8/f, 71/d en 74/c, afdeling 15, sectie B, perceelnummers 250/z, 250/y, 250/x, 250/r, 250/a/2 en 343/2/d (deel), afdeling 16, sectie D, perceelnummers 142/b, 142/c, 94/g, 94/h, 94/k, 94/l, 94/m, 149/3 (deel) en 149/4/h (deel), strekkende tot het wijzigen van de volgende bijzondere milieuvergunningvoorwaarden die zijn opgelegd in de lopende vergunning, verleend bij ministerieel besluit nummer AMV/003290/1043 van 25 januari 2003, houdende het verlenen van de vergunning, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, aan de NV Fina Raffinaderij Antwerpen, Scheldelaan 16 - Haven 447, 2030 Antwerpen, om een petroleumraffinaderij verder te exploiteren en te veranderen door wijziging, uitbreiding en toevoeging:

"In aanvulling en/of afwijking van de algemene voorwaarden voor lozing van BA op oppervlaktewater gelden onderstaande bijzondere voorwaarden:

- ...
- Nitriet 1 mg/l
- ...
- Totaal Pak's (16 van EPA) 300 ng/l
- ...

De gemeten concentraties aan volgende pollutanten in het afvalwater mogen worden verminderd met de concentratie aanwezig in het opgenomen oppervlaktewater (dokwater), a rato van het aandeel ervan: de parameters waarvoor artikel 4.2.3.1 en artikel 4.2.2.1.1 van titel II van het VLAREM dat toestaan en chloriden.";

dat meer bepaald de exploitant vraagt voor de parameter PAK's: 0,001 mg/l als mediaanwaarde (8 van KRW) en voor de somparameter nitriet + nitraat: 10 mg/l;

Gelet op het feit dat voormelde aanvraag werd ontvangen op 14 oktober 2005;

Gelet op de stukken, waarbij wordt geattesteerd dat de aanvraag tot wijziging voorwaarden de vereiste publiciteit verkreeg, conform artikel 45, § 4bis van titel I van het VLAREM;

Gelet op het proces-verbaal betreffende het openbaar onderzoek te Antwerpen van 12 december 2005, waaruit blijkt dat er geen schriftelijke noch mondelinge bezwaren en opmerkingen werden ingediend;

Gelet op het feit dat de aanvrager-exploitant voormelde aanvraag tot wijziging van de bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden als volgt motiveert:

- met betrekking tot de parameter PAK's:
  - de gevraagde waarde van 0,001 mg/l stemt overeen met tienmaal de waarde voor de basiskwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater;
  - in de milieuvergunning van 1990 was een norm van 0,6 µg/l ingeschreven; deze norm werd gehalveerd in de milieuvergunning van 2002 op basis van analyseresultaten tot en met 2001, welke aantoonde dat er tot dan geen enkele aanwijzing was tot lozing van PAK's; alle analyseresultaten gaven destijds waarden beneden de toenmalige detectielimieten;
  - de huidige lozingsnorm (0,3 µg/l) betreft dus een verstrenging ten opzichte van de vorige vergunde lozingsnorm van 0,6 µg/l;
  - de lozing van PAK's werd pas na het verkrijgen van de milieuvergunning van 2002 gemeten nadat de detectielimieten voor de diverse componenten werden verlaagd;
  - bij recente analyseresultaten worden er niet altijd PAK's gemeten en soms door het ene labo wel en door het andere niet op hetzelfde staal;
  - in de studie van de erkend MER-deskundige wordt gewezen op de problematiek bij de normstelling en de strengheid van de grenswaarde van 0,3 µg/l; bovendien wordt gesteld dat in dit geval de bepalingsgrens of detectielimiet in de buurt van de toetsingswaarde ligt, waardoor ook de kans op meetfouten zeer groot is;
  - de meetmethode, alsmede het feit dat hier de norm wordt gesteld op een som van 16 te analyseren parameters, biedt onvoldoende zekerheid op beperking van meetfouten;
  - de impact van de lozing van PAK's op het Scheldewater is nagenoeg onbestaande;
  - voor PAK's wordt de basismilieukwaliteitsnorm voor oppervlaktewater geformuleerd als een mediaanwaarde;
  - er wordt in de voormelde studie tevens verwezen naar de Europese Kaderrichtlijn Water, waar slechts acht componenten worden weerhouden in de lijst van prioritaire

- stoffen, daar waar de Vlaamse wetgeving nog de lijst van 16 parameters in aanmerking neemt;
- er is een actieprogramma opgestart om de lozing van PAK's verder te beperken;
  - een tweede voorstel van de erkend deskundige bestaat er in om op bedrijfsniveau te zorgen voor een voldoende aantal meetwaarden om te komen tot een degelijk onderbouwde mediaanwaarde;
- met betrekking tot de parameter nitriet:
    - het doel van de opgelegde bijzondere voorwaarde is er voor zorgen dat de lozing van Total Raffinaderij Antwerpen een minimale invloed heeft op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater;
    - in het besluit van de bestendige deputatie van 10 juli 2002 staat deze parameter zelfs niet vermeld; ook in de overwegingen van het ministerieel besluit is er geen sprake van deze parameter; deze parameter werd wellicht terug in de vergunning opgenomen omdat deze ook in de oorspronkelijke lozingsvergunning van 1990 was vergund;
    - in dezelfde bijzondere voorwaarden wordt er reeds een strenge norm voor de parameter totaal stikstof opgenomen, namelijk 15 mg/l op jaarbasis, 30 mg/l op dagbasis en 35 mg/l op ogenblikkelijke basis;
    - er wordt nu gevraagd om de parameter nitriet te vervangen door de parameter nitriet + nitraat; voor deze som geldt een milieukwaliteitsnorm van 10 mg/l, zijnde de basiskwaliteitsnorm voor het ontvangende oppervlaktewater;
    - er wordt voor de som van nitriet en nitraat voldaan aan deze basiskwaliteitsnorm, dus dient deze parameter in feite zelfs niet opgenomen te worden in de milieuvergunning;
    - de parameter nitriet is voor geen enkele sector als sectorale voorwaarde opgenomen;
    - uit de studie van de erkend deskundige blijkt dat ten aanzien van de som van de parameters nitriet en nitraat de lozing reeds zeer beperkt is en beduidend lager ligt dan de algemene waterkwaliteitsdoelstelling;

Gelet op het besluit nummer MLAV1/02-22 van 10 juli 2002 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende het verlenen van de vergunning, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij verder te exploiteren en te veranderen door wijziging, uitbreiding en toevoeging;

AMV/3290/1071

Gelet op het ministerieel besluit nummer AMV/003290/1043 van 25 januari 2003, houdende het wijzigen van de voorwaarden opgelegd bij voornoemd besluit;

Gelet op het besluit nummer MLVER/02-224 van 20 februari 2003 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/03-62 van 15 mei 2003 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLAV1/03-62 van 12 juni 2003 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende het verlenen van de vergunning, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen door uitbreiding;

Gelet op het besluit nummer MLVER/03-158 van 20 november 2003 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/03-190 van 22 januari 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/02-219 van 5 februari 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/03-206 van 12 februari 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/03-224 van 19 februari 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-14 van 18 maart 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-47 van 3 juni 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-79 van 9 september 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-93 van 9 september 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-107 van 18 november 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-148 van 6 januari 2005 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/04-155 van 3 februari 2005 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het besluit nummer MLVER/05-40 van 19 mei 2005 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende de aktename, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, om een petroleumraffinaderij te veranderen;

Gelet op het horen op 19 december 2005 door de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie van de aanvrager, die bij dit horen inzonderheid de motivatie van zijn aanvraag bevestigt, een toelichtende nota overhandigt en de volgende punten aanhaalt:

- er heerst de onmogelijkheid om aan de betreffende twee parameters te voldoen; deze normen zijn niet haalbaar met de huidige installaties; om aan die normen te voldoen, zijn zware investeringen nodig die niet realiseerbaar zijn op korte termijn;
- de zeer strenge normen in Vlaanderen worden niet gehanteerd door onze buurlanden; ook niet door de andere raffinaderijen in Vlaanderen; dit brengt een vermindering van de concurrentiële posities met zich mee en een vervalsing van concurrentie binnen ons eigen land;
- de mogelijke verbeteringsmaatregelen zullen zeker worden getroffen;
- een andere raffinaderij heeft een norm van 1 µg/l voor PAK's, zonder tijdsbeperking en geen nitrietnorm; een andere raffinaderij heeft een nitrietnorm van 5 mg/l in haar vergunning;
- de norm die wij vragen voor de somparameter van nitriet en nitraat is basiskwaliteit;
- de toets aan de IPPC is gebeurd, in samenwerking met de afdeling Milieuvergunningen, buitendienst Antwerpen, aan de hand van de IPPC-checklijst in het kader van de hervergunning van het bedrijf in 2002;
- Total Raffinaderij Antwerpen past BBT toe; een globale studie van de waterzuiveringsnormen van de verschillende TOTAL-vestigingen is momenteel lopende; deze studie wordt uitgevoerd door Franse maatschappij; er is wel een PAK-studie in opdracht van TOTAL uitgevoerd door de VITO; TOTAL is zeker bereid om hieromtrent mee te werken met de overheid;
- vroeger gaven de metingen geen waarden voor PAK's; pas sedert 2003 werden er PAK's gemeten;
- Total Raffinaderij Antwerpen loost in een waterloop die via Nederland naar de zee loopt; als we 10 km verder (in

Nederland) zouden lozen geldt de volgende norm voor PAK's (som van 11 PAK's) 4,34 µg/l; we vragen maar 1 µg/l; de impact van de lozing van PAK's op de Schelde is kleiner dan 1%;

- een reële nullozing, waarvan sprake in het reductieprogramma, kan nooit door metingen worden aangetoond; zelfs een norm van 0,3 µg/l voor PAK's is in het licht van de detectielimieten niet haalbaar om analytisch aan te tonen;
- er zijn in ons geval weliswaar geen acht relevante PAK's, maar toch kan akkoord worden gegaan om de 8 PAK's van de EG-Kaderrichtlijn Water te hanteren, daar de Schelde, waarin wordt geloosd, door verschillende landen, gewesten stroomt; als milieukwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewater hanteert het Brusselse Gewest de zes van Borneff "absolute waarden", Vlaanderen de 16 van de EPA-lijst ("mediaanwaarden") en Nederland een reeks van 11 PAK's;
- de lozing voldoet aan de Europese Bref-voorwaarden;
- de giftigheid en de impact op de ecologie is niet voor elke PAK gelijk; het zou beter zijn om voor PAK's te werken met gewichtsfactoren;
- er wordt gesteld dat het afvalwater wordt verdund met koelwater; dit klopt niet want het koelwater is potentieel vervuild met olie;
- er is al een strenge grenswaarde voor de parameter totaal stikstof in de vergunning opgenomen; zodoende bestaat er geen gevaar dat de waterzuivering op een andere manier zal worden gestuurd;
- de Nederlandse milieukwaliteitsdoelstellingen inzake PAK's kunnen zelfs als emissiewaarden worden nageleefd, behalve voor de parameter pyreen;
- het nitriet wordt gevormd in de biofilter; de PAK's zijn afkomstig van de grondstoffen;

Gelet op het advies van 31 oktober 2005 van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen van het departement Leefmilieu en Infrastructuur;

Gelet op het advies van 7 december 2005 van de afdeling Milieuvergunningen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer van het departement Leefmilieu en Infrastructuur;

Gelet op het advies van 9 december 2005 van de Vlaamse Milieumaatschappij;

Gelet op het aanvullende advies van 18 januari 2006 van de afdeling Milieuvergunningen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer van het departement Leefmilieu en Infrastructuur;

Gelet op het advies van 23 januari 2006 van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie;

Gelet op de ligging van de inrichting in een industriegebied volgens het gewestplan van Antwerpen, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979;

Gelet op het feit dat de inrichting gelegen is op een afstand van:

- circa 700 meter van een VEN-gebied "De Slikken en schorren langsheen de Schelde";
- circa 600 meter van een Habitatrictlijngebied "Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent";

Overwegende dat vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat de inrichting waarover de aanvraag gaat een petroleumraffinaderij in het Antwerps havengebied betreft; dat het bedrijf 35 verwerkingseenheden omvat, waaronder twee katalytische krakers, een continue reforming eenheid, een eenheid voor de recuperatie van zwavel, een warmtekrachtkoppeling en een aromatenextractie-eenheid; dat zodoende ruwe aardolie uit Rotterdam in de raffinaderij wordt omgezet in hoogwaardige producten, zoals benzine, diesel en kerosines en in basisproducten, zoals nafta, butaan en aromaten voor de petrochemie; dat de raffinaderij over een eigen waterzuiveringsinstallatie beschikt, welke gemiddeld 1.100 m³/uur bedrijfsafvalwater zuivert via de API (bezinkingsbekken met olierecuperatie), zandfiltratie en biologische zuivering; dat sterk verontreinigde processtromen worden gezuiverd in de DAF-eenheid (Disolved Air Flotation

unit); dat interne deelstromen worden behandeld via zuurwaterstrippers en ontzoutingsinstallaties op de atmosferische destillatie-eenheden;

Overwegende dat de lozing uiteindelijk gebeurt in oppervlaktewater, zijnde de Schelde;

Overwegende dat de exploitant de wijziging vraagt van de bijzondere voorwaarden, opgelegd in het ministerieel besluit van 25 januari 2003, die onder andere stellen dat de volgende lozingsnormen gelden:

- nitriet: 1 mg/l;
- totaal PAK's (16 van EPA): 300 ng/l;

dat de exploitant deze lozingsvoorwaarden in eerste instantie als volgt wou wijzigen:

- nitriet + nitraat: 10 mg/l;
- totaal PAK's (8 van KRW): mediaan totaal < 0,001 mg/l;

Overwegende dat op de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie van 19 december 2005 onderhavig dossier werd verdaagd; dat ervoor werd geopteerd om de wijziging van de twee lozingsparameters nitriet en PAK's sectoraal aan te pakken; dat daartoe op 17 januari 2006 een overlegvergadering werd belegd tussen de raffinaderijsector (vertegenwoordigers van de Belgische Petroleum Federatie en alle vier Vlaamse raffinaderijen), de afdeling Milieuvergunningen en de Vlaamse Milieumaatschappij;

dat op voormeld overleg de meerderheid tot de conclusie kwam om vanuit het gelijkheidsbeginsel en BBT voor alle raffinaderijen in een eerste fase dezelfde emissiegrenswaarden, in casu voor PAK's en nitriet, te hanteren;

dat vanuit controle en meetbaarheid geopteerd werd voor ogenblikkelijke waarden; dat naar analogie met de Vlaamse milieukwaliteitsdoestellingen inzake Pak's vervolgens werd geopteerd als PAK-parameter de som van de 16 stoffen van de EPA-lijst te hanteren; dat er geen directe evenredigheid bekend is tussen de hiervoor in Vlaanderen gehanteerde mediaanwaarde van 0,1 µg/l als milieukwaliteitsdoelstelling voor de som van deze 16 enerzijds en de te hanteren overeenkomstige absolute waarde anderzijds; dat de door Nederland voor elke PAK individueel vooropgestelde

milieukwaliteitsdoelstelling , als absolute waarde 4,34 µg/l aangeeft voor de som van 11; dat aangevuld tot de 16 PAK's van de EPA-lijst volgens deze Nederlandse benadering een milieukwaliteitsdoelstelling geldt van ten minste 5 µg/l eveneens als absolute waarde; dat met de in regel toegepaste vuistregel van factor 10, een emissiegrenswaarde van 50µg/l theoretisch aanvaardbaar zou zijn; dat de BREF voor raffinaderijen voor PAK's enkel een emissiegrenswaarde vermeldt voor benzo(a)pyreen en dat deze is vastgesteld op 50 µg/l; dat gelet op het feit dat PAK's gevaarlijke stoffen betreffen tijdens het boven vermelde overleg uiteindelijk een beginnorm kon worden aanvaard van 5 µg/l voor de som van de 16 PAK's van de EPA-lijst; dat dit betekent dat aanvaard wordt dat de emissiegrenswaarde voor de somparameter in deze gelijk is aan de door Nederland vooropgestelde milieukwaliteitseisen;

dat de eerste fase waarin een emissiegrenswaarde van 5 µg/l als absolute waarde voor de som van de 16 van de EPA-lijst benut moet worden voor de doorvoering van een BBT-studie; dat uit deze BBT-studie zal moeten blijken welke emissiegrenswaarden uiteindelijk volgens BBT haalbaar zijn; dat pas op basis van deze studie definitieve normen zullen kunnen worden vastgesteld; dat voor het opzetten van deze studie kan uitgegaan worden van een streefwaarde van 1 µg/l;

Overwegende dat via een aanvullend schrijven (ontvangen per fax op 18 januari 2006) de exploitant conform de besprekingen op het bovenvermelde overleg met de sector vraagt om de volgende lozingsnormen op te leggen:

- voor PAK's: 5 µg/l voor het totaal van de 16 PAK's;
- voor nitriet: 2 mg/l;

Overwegende dat de vraag tot wijziging wordt onderbouwd door een nota (verslag AD/2005/010.03 van 18 augustus 2005) uitgevoerd door een erkend MER-deskundige in de discipline water; dat het bedrijf tevens opdracht heeft gegeven aan het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek om te onderzoeken in hoeverre de afvalwaterzuivering voldoende efficiënt is, voor wat betreft de verwijdering van nitriet en PAK's;

Overwegende dat de voormelde nota van de erkend deskundige het volgende besluit:

"

- Bij de evaluatie van de lozing van nitriet wordt tevens de som van nitriet plus nitraat beschouwd gezien de basis

waterkwaliteitsnormen van Vlarem II eveneens deze som beschouwt.

- Ten aanzien van de som van de parameters nitriet + nitraat dient gesteld te worden dat de lozing reeds zeer beperkt is en beduidend lager ligt dan de algemene waterkwaliteitsdoelstelling.
- Niettegenstaande de huidige lozing periodiek de lozingsvoorwaarden overschrijdt ten aanzien van nitriet en PAK's, dient gesteld te worden dat de impact op het Scheldewater zeer beperkt is. Zelfs indien het Scheldewater aan de Vlaamse basis-waterkwaliteitsdoelstellingen zou voldoen, wat momenteel niet het geval is inzake PAK's, dan nog is de impact zeer beperkt.
- Bij de uitgevoerde impactberekeningen werd geen rekening gehouden met het toelaatbare delta-principe (in rekening brengen van de reeds in het ingenomen dokwater aanwezige concentraties), waardoor de resultaten van de impactberekening een overschatting zijn.
- De lozingen voldoen wel aan de BREF-bepalingen voor raffinaderijen, zowel inzake de som van nitriet en nitraat, als met betrekking tot PAK's.
- Een actieprogramma, ter beperking van de lozingen van PAK's, dat momenteel reeds werd opgestart, dient verder gezet te worden.
- Ten aanzien van PAK's kan nog gesteld worden dat de Vlaamse basis-waterkwaliteitsnorm vergeleken met doelstellingen aangenomen in andere Europese regio's, als streng kan beoordeeld worden, en dat hierbij meer afzonderlijke verbindingen beschouwd worden.

Ten aanzien van mogelijke wijzigingen inzake lozingsvoorwaarden worden de hierna vermelde voorstellen geformuleerd. Deze voorstellen werden onderzocht naar hun impact op de huidige waterkwaliteit en deze blijkt zeer beperkt te zijn.

- Het wijzigen van de vergunningsvoorwaarden, waarbij geen afzonderlijke norm ~~meer~~ opgelegd wordt voor nitriet, maar enkel de globale lozingsnorm voor de som van nitriet + nitraat van 10 mg N/l, heeft een verwaarloosbare impact op de waterkwaliteit. De voorgestelde ~~norm~~ komt overeen met de huidige basis waterkwaliteitsnorm.
- In de toekomst, volledig in analogie met de Europese wetgeving terzake (Europese Kaderrichtlijn Water-KRW), de bijzondere voorwaarde voor de lozing van PAK's te formuleren op basis van de in de KRW vermelde acht parameters.
- In analogie met de formulering van de basiskwaliteitsnorm voor oppervlaktewater, ook de bijzondere voorwaarde te formuleren als een mediaanwaarde.
- Als norm voor de lozing van PAK's wordt dan ook voorgesteld om 1µg/l als mediaanwaarde te hanteren (zijnde tien keer de

basis waterkwaliteitsnorm van 0,1 µg/l als mediaanwaarde), en dit als somparameter van die afzonderlijke PAK's welke in de Europese Kader-Richtlijn Water vermeld worden.

- Voor de beoordeling van deze norm als mediaanwaarde wordt een maandelijkse meting vooropgesteld.”;

Overwegende dat volgens de EG-kaderrichtlijn Water en artikel 2.3.6.1 van titel II van het VLAREM uitvoering moet worden gegeven aan de Richtlijn 76/464/EEG betreffende de verontreiniging veroorzaakt door de lozing van gevaarlijke stoffen waarin gesteld wordt dat maatregelen moeten genomen worden om de lozing van zwarte lijststoffen te beëindigen en de lozing van grijze lijststoffen te verminderen;

Overwegende dat in het reductieprogramma ter uitvoering van artikel 7 van richtlijn 76/464/EEG 'betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd' als één van de relevante referentiewaarden de vuistregel '10 x milieukwaliteitsnorm' voor gevaarlijke stoffen wordt aangehaald; dat er hierbij wordt vanuit gegaan dat, gelet op de verdunning, de milieukwaliteitsnormen van het ontvangende oppervlaktewater zullen kunnen worden gerespecteerd; dat deze verdunningsverhouding kan worden bijgesteld in functie van beschikbare metingen of de debietsverhouding tussen de lozing en de waterloop maar dat niettemin hierbij nog steeds een brongericht beleid wordt vooropgesteld;

Overwegende dat in het reductieprogramma gevaarlijke stoffen van 2005 (goedgekeurd bij ministerieel besluit op 23 oktober 2005) op pagina 42-43 bij normering "meest gevaarlijke stoffen" het volgende staat bepaald:

- voor de "meest gevaarlijke stoffen" is volledige preventie in het afvalwater het uitgangspunt. Gelet op het persistente karakter en het risico van bio-accumulatie moet elke vorm van verdunning vermeden worden; Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van gebruiksvoorschriften of afvalwaternormen onder het niveau van de milieukwaliteitsnorm (in bijzondere gevallen: nullozing, zoals nu bijvoorbeeld reeds geldt voor PCB's);
- indien dus een "meest gevaarlijke stof" in het afvalwater vastgesteld wordt (dus boven detectielimiet) dient nagegaan wat de oorzaak hiervan is, en hoe en binnen welke termijn dit kan vermeden worden. Procesmaatregelen zoals gesloten systemen en substitutie genieten de voorkeur op end-of-pipe behandelingen;

- indien de aanwezigheid van een "meest gevaarlijke stof" in het afvalwater toch (nog) niet kan vermeden worden, moet de laagst haalbare concentratie opgelegd worden en mag geen rekening gehouden worden met de verdunning in het ontvangend oppervlaktewater bij bepaling van de lozingsnorm;

Overwegende dat in het beschouwde geval de vergunde lozingsnorm voor nitriet 1 mg/l bedraagt;

dat nitriet een grijze lijststof betreft; dat er geen basismilieukwaliteitsnorm voor oppervlaktewater voor de parameter nitriet bestaat; dat de basismilieukwaliteitsnorm voor oppervlaktewater 10 mg N/l bedraagt voor de somparameter van nitriet en nitraat volgens de bepalingen van bijlage 2.3.1 van titel II van het VLAREM;

dat er tevens een norm in de vergunning is opgenomen voor de parameter totaal stikstof, namelijk 15 mg/l op jaarbasis, 30 mg/l op dagbasis en 35 mg/l op ogenblikkelijke basis;

dat op bovenvermelde overlegvergadering tot de consensus werd gekomen om voor de parameter nitriet een norm van 2 mg/l te hanteren; dat deze norm als volgt kan worden gemotiveerd: nitriet is toxisch voor waterorganismen; dat het daarom niet voldoende is om enkel een norm te hanteren voor de parameter totaal stikstof; dat totaal stikstof enkel een eutrofiëringsparameter betreft; dat in deze sector, in tegenstelling tot andere sectoren deze parameter wel degelijk relevant is; dat er tevens wordt vertrokken van een situatie waar er al een norm voor deze parameter is in de vergunningen van de sector (behalve voor één raffinaderij); dat het bovendien een verkeerd signaal zou geven als deze parameter zou geschrapt worden omdat verwacht wordt dat er binnenkort een Europese kwaliteitsnorm voor nitriet zou komen (in het kader van het integraal waterbeleid); dat de analyseresultaten voor deze parameter van de vier raffinaderijen bijna allemaal kleiner zijn dan 2 mg/l;

Overwegende dat in het beschouwde geval de vergunde lozingsnorm voor totaal PAK's (16 van EPA) 300 ng/l of 0,3 µg/l bedraagt;

dat in de Europese Richtlijn 76/464/EEG twee PAK's zijn opgenomen in de lijst van potentiële zwarte lijststoffen;

dat de basismilieukwaliteitsnorm voor oppervlaktewater voor de parameter PAK's (16 van EPA) 100 ng/l als mediaanwaarde bedraagt, volgens de bepalingen van bijlage 2.3.1 van titel II van het VLAREM;

dat uit de voormelde nota van de erkend deskundige blijkt dat de lozing van de Total Raffinaderij Antwerpen geen of nauwelijks invloed heeft op de huidige waterkwaliteit van de Schelde ten aanzien van PAK's (ook bij een lozing van 1 µg/l PAK's als 16 van EPA); dat deze impact minder dan 1% bedraagt;

dat de exploitant aan het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek de opdracht heeft gegeven een studie uit te voeren met betrekking tot de lozing van de PAK's, teneinde deze verder te beperken; dat een eerste tussentijds resultaat reeds werd afgeleverd (nummer 2005/MPT/R/216 van juli 2005) en het volgende besluit:

"Telkens (afval-)water en olie samen voorkomen, worden PAK's waargenomen in de waterfase. De bronnen zijn zeer divers: riolen, ballastwater, slops, ruwe aardolie,... Water dat naar de flotatie gaat, wordt vooral belast met PAK's in de ontzouters. Daar wordt niet alleen zout geëxtraheerd, maar ook wateroplosbare PAK's en geëmulgeerde oliën.

Elk van de zuiveringsstappen verwijdert een deel van de olie en de PAK's. Verder doorgedreven zuivering van deelstromen opwaarts, zodanig dat de lozingsnormen gehaald worden, is echter niet mogelijk. Het zijn immers voor een groot deel wateroplosbare PAK's die voorkomen. Optimalisatie van de olieafscheiding in flotatie en vooral API kan mogelijk de verwijdering van hoogmoleculaire PAK's verbeteren, met een positief effect op de totaallozing."

dat, zoals in een vorige overweging reeds is toegelicht, op voormelde overlegvergadering tot de conclusie werd gekomen om als ogenblikkelijke waarde voor de parameter PAK's een norm van 5 µg/l (als 16 van EPA) te hanteren; dat ten aanzien van het minderheidstandpunt dat de VMM op de GMC-vergadering van 23 januari 2006 ter zake heeft geformuleerd, kan worden herhaald dat deze norm zeker als voldoende streng kan worden gemotiveerd: in Nederland zijn er 11 PAK's met elk een individuele milieukwaliteitseis (Total is slechts gelegen op een afstand van 10 km van Nederland); dat de som van deze 11 eisen een totale milieukwaliteitseis van 4,3 µg/l uitgedrukt in absolute waarden geeft; dat in Vlaanderen de milieukwaliteitsnorm voor deze parameter gebaseerd is op de 16 PAK's van de EPA-lijst, uitgedrukt als mediaanwaarde; dat daarom, in vergelijking met de norm van Nederland, die voor 11 PAK's geldt, een emissienorm van 5 µg/l voor 16 PAK's voorgesteld wordt; dat er dient opgemerkt te worden dat de norm van Nederland een immissienorm betreft terwijl de norm van 5 µg/l wordt gehanteerd als emissienorm;

dat een mediaanwaarde als norm niet opportuun is naar controleerbaarheid toe; dat daarom wordt geopteerd voor een absolute norm;

Overwegende dat de norm van 5 µg/l voor de parameter PAK's enkel een vertrekpunt is om tot een strengere haalbare waarde te komen op basis van BBT, met een streefwaarde op korte termijn van 1 µg/l;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de vergunningsvoorwaarden, zoals opgelegd in het ministerieel besluit van 25 januari 2003, te wijzigen,

B E S L U I T :

Artikel 1. De vraag van de NV Total Raffinaderij Antwerpen, Scheldelaan 16, Haven 447, 2030 Antwerpen, exploitant van een petroleumraffinaderij, gelegen op hetzelfde adres, kadastrale percelen, afdeling 14, sectie A, perceelnummers 5/c, 6/e, 8/f, 71/d en 74/c, afdeling 15, sectie B, perceelnummers 250/z, 250/y, 250/x, 250/r, 250/a/2 en 343/2/d (deel), afdeling 16, sectie D, perceelnummers 142/b, 142/c, 94/g, 94/h, 94/k, 94/l, 94/m, 149/3 (deel) en 149/4/h (deel), tot het wijzigen van de volgende bijzondere milieuvergunningsvoorwaarde die is opgelegd in het ministerieel besluit nummer AMV/003290/1043 van 25 januari 2003, houdende het verlenen van de vergunning, voor een termijn verstrijkend op 10 juli 2022, aan de NV Fina Raffinaderij Antwerpen, Scheldelaan 16 - Haven 447, 2030 Antwerpen, om een petroleumraffinaderij verder te exploiteren en te veranderen door wijziging, uitbreiding en toevoeging:

"In aanvulling en/of afwijking van de algemene voorwaarden voor lozing van BA op oppervlaktewater gelden onderstaande bijzondere voorwaarden:

- ...
- Nitriet 1 mg/l
- ...
- Totaal Pak's (16 van EPA) 300 ng/l
- ...

De gemeten concentraties aan volgende pollutanten in het afvalwater mogen worden verminderd met de concentratie aanwezig in het opgenomen oppervlaktewater (dokwater), a rato van het aandeel ervan: de parameters waarvoor artikel 4.2.3.1 en artikel 4.2.2.1.1 van titel II van het VLAREM dat toestaan en chloriden.",

wordt gedeeltelijk ingewilligd.

Art. 2. In artikel 2 van het ministerieel besluit nummer AMV/3290/1043 van 25 januari 2003 worden de volgende voorwaarden:

- "...
- Nitriet 1 mg/l
- ...
- Totaal Pak's (16 van EPA) 300 ng/l
- ...";

vervangen door:

- "...
- Nitriet 2 mg/l
- ...
- Totaal Pak's (16 van EPA) 5 µg/l
- ...".

Art. 3. Onderhavige toelating doet geen afbreuk aan de rechten van derden.

Brussel, de **- 9 FEB. 2006**

de Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,

Kris PEETERS